

Perspektywy i nastroje przedsiębiorców

Analiza KPMG w Polsce

Grudzień 2020

---

kpmg.pl

Wstęp

Pandemia COVID-19 znacząco wpływa na gospodarki i życie ludzi na całym świecie. Sytuacja zmienia się niemal codziennie, a skala pandemii i wynikających z niej działań może okazać się nieporównywalna do czegokolwiek, z czym mieliśmy do czynienia w XXI w.

Kryzysowa sytuacja związana z pandemią zmusza znaczną część przedsiębiorców do przeprowadzenia działań restrukturyzacyjnych. Jak wynika z badania KPMG ponad połowa firm oceniła swoją sytuację jako średnią lub złą, gdzie najistotniejszym problemem jest obecnie zmniejszenie sprzedaży. Co za tym idzie, blisko 25% respondentów zadeklarowało, że rozważy przeprowadzenie restrukturyzacji prowadzonej działalności. Firmy rozważają takie scenariusze, jak połączenie z innym podmiotem, likwidacja, upadłość czy też transfer funkcji biznesowych.

Odpowiednie planowanie restrukturyzacji najlepiej zacząć od analizy zalet i wad dostępnych scenariuszy, w tym skutków podatkowych przewidywanych działań. Efektywne przygotowanie restrukturyzacji wymaga bowiem kompleksowego i interdyscyplinarnego podejścia, obejmującego także szereg aspektów od strony podatkowej.

Nawet w obecnej sytuacji pandemicznej organy podatkowe zwracają szczególną uwagę na uzasadnienie biznesowe (ekonomiczne) przeprowadzanych czynności ze szczególnym naciskiem na podejmowane restrukturyzacje. Wskazujemy, że sam czynnik pandemii COVID-19 może być niewystarczającym uzasadnieniem biznesowym dla podejmowanej restrukturyzacji. Co za tym idzie, brak odpowiedniego uzasadnienia może skutkować ryzykiem wdania się w spór z organami podatkowymi, na przykład w zakresie neutralności podatkowej połączenia czy podziału.

Z tego też względu, przed podjęciem jakichkolwiek czynności zmierzających do restrukturyzacji prowadzonej działalności należy przeprowadzić gruntowną i wielostronną analizę potencjalnych skutków i ryzyk podatkowych. Istotnym jest również przygotowanie stosownego uzasadnienia ekonomicznego wraz ze szczegółowym planem czynności, jakie należy wykonać w celu eliminacji potencjalnych sporów z organami podatkowymi.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem. Mamy nadzieję, że lektura niniejszej publikacji dostarczy Państwu wielu ciekawych spostrzeżeń w odniesieniu do obecnej sytuacji przedsiębiorstw zmagających się ze skutkami COVID-19.

Honorata Green

Partner, Doradztwo Podatkowe, Szef Zespołu Fuzji i Przejęć KPMG w Polsce

Małgorzata Gleń

Dyrektor, Doradztwo Podatkowe, Zespół Fuzji i Przejęć KPMG w Polsce

Najważniejsze wnioski

Sytuacja badanych przez KPMG firm jest **dobra lub bardzo** w przypadku **48% respondentów**, natomiast **52% firm** biorących udział w badaniu ocenia swoją obecną sytuację jako **średnią lub złą**.

Zaledwie **4 na 10 organizacji** wyraża przekonanie, że rozwój ich firmy oraz branży, w której działają będzie w nadchodzących miesiącach **dobry lub bardzo dobry**.

Dla **83% firm**, które swoją sytuację oceniły jako średnią lub złą, największym zgłaszanym obecnie problem jest **zmniejszenie sprzedaży**. 27% organizacji zadeklarowało, że zmaga się utratą płynności finansowej.

Zdecydowana **większość ankietowanych (78%)** przedsiębiorstw, które oceniły swoją sytuację jako **średnią lub złą** skorzystało z pomocy zapewnionej w ramach tarcz antykryzysowych.

78% firm zmagających się z trudną sytuacją deklaruje, że na ich obecne położenie wpływ ma wybuch pandemii COVID-19.

19% respondentów, którzy skorzystali z pomocy w ramach tarcz antykryzysowych oceniło otrzymaną pomoc ja dobrą lub bardzo dobrą. **34% beneficjentów** nie było usatysfakcjonowanych z otrzymanej pomocy.

Blisko 1/4 firm zadeklarowała, że rozważa **przeprowadzenie restrukturyzacji** działalności prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy zamierzający przeprowadzić restrukturyzację najczęściej wskazują na planowane połączenie z inną spółką oraz likwidację obecnie prowadzonej działalności.

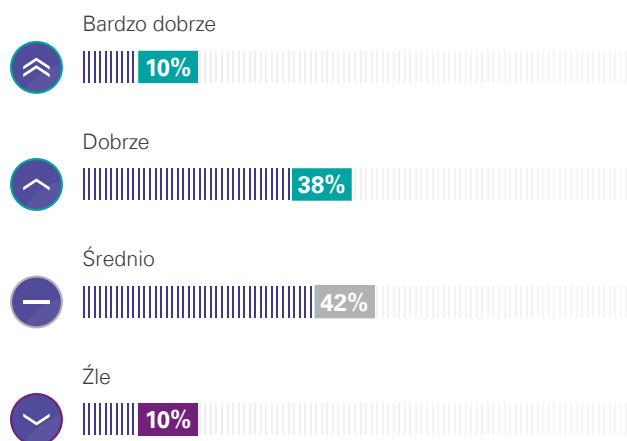

37% firm planujących restrukturyzację zamierza skorzystać z pomocy zewnętrznego doradcy.

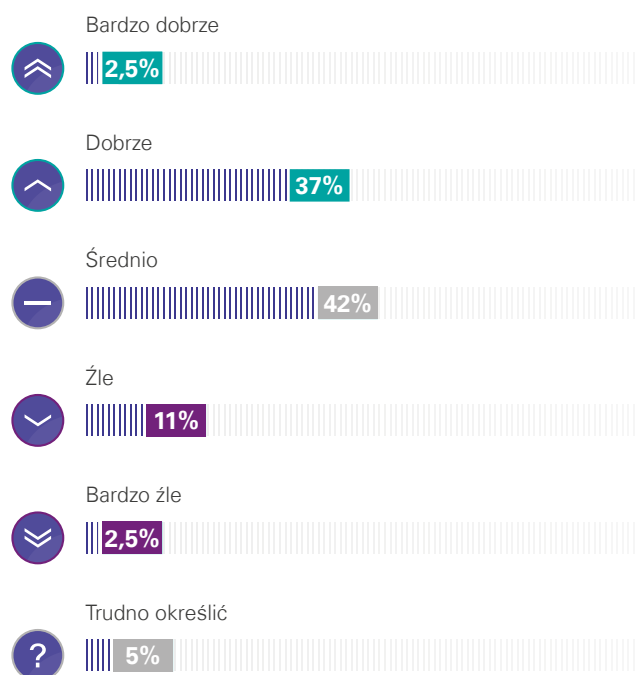
Sytuacja w firmach i perspektywy rozwoju

Pandemia COVID-19 oraz wywołane przez nią skutki gospodarcze wpływają negatywnie na sytuację firm obecnych na polskim rynku. Ponad połowa uczestników badania KPMG oceniła, że sytuacja w jakiej się znajduje ich firma jest średnia lub zła. 38% respondentów określiło sytuację swojej organizacji jako dobrą, a kolejne 10% deklaruje, że obecna sytuacja ich firm jest bardzo dobra. Gorsze nastroje firm można zauważyć w przypadku prognozowanego rozwoju w nadchodzącym czasie. Zaledwie w ocenie 4 na 10 respondentów rozwój firmy w perspektywie nadchodzących miesięcy dobry lub bardzo dobry. Zdaniem 55% badanych rozwój ich firm będzie średni, zły lub bardzo zły. Podobnie przedstawia się prognozowany przez przedsiębiorców rozwój branży, w której działa ich firma – 44% uważa, że będzie on dobry lub bardzo dobry, natomiast połowa ankietowanych firm uważa, że rozwój branży w najbliższym czasie będzie średni (33% wskazań), zły (16% wskazań) lub bardzo zły (1% wskazań).

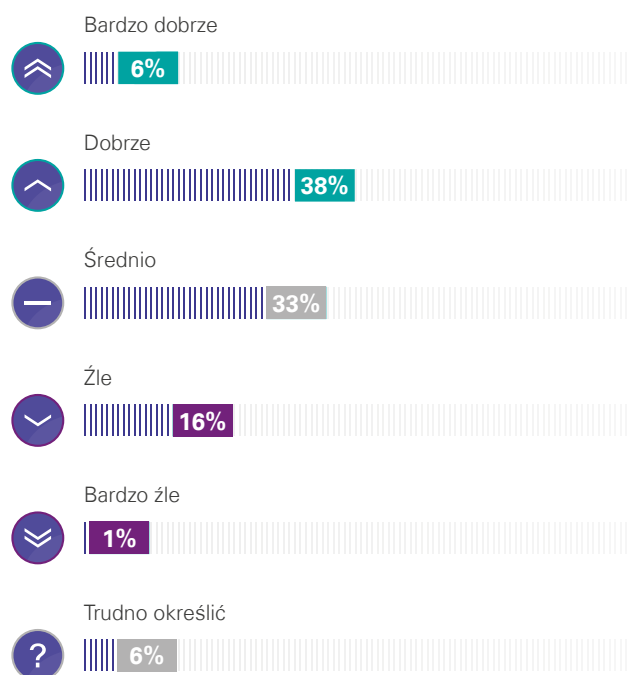
■ Jak firmy oceniają swoją obecną sytuację?

■ Jak organizacje oceniają perspektywę rozwoju firmy w najbliższych miesiącach?

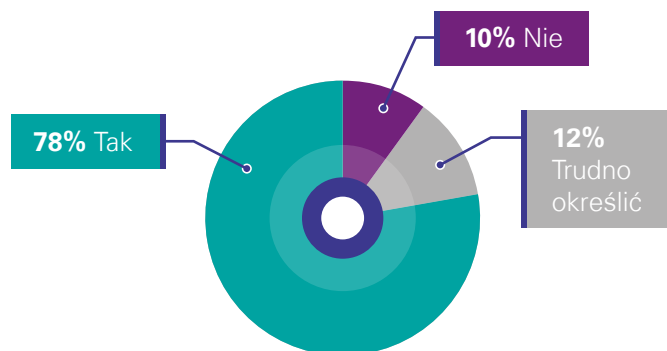
■ Jak organizacje oceniają perspektywę rozwoju branży, w której działa ich firma w najbliższych miesiącach?

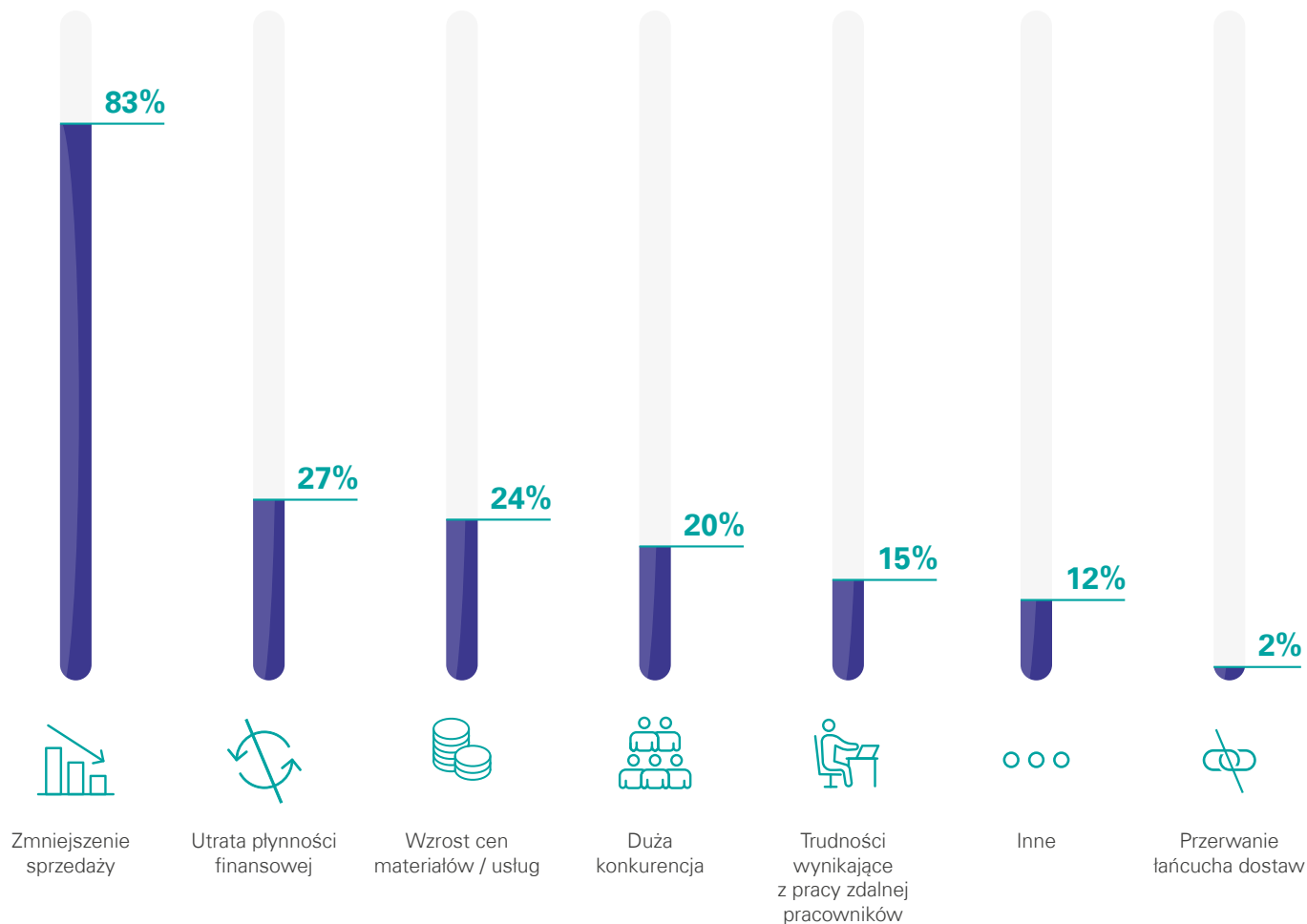
Czynniki utrudniające firmom funkcjonowanie w obecnej rzeczywistości

Dla zdecydowanej większości firm znajdujących się obecnie w trudnej sytuacji, najczęściej zgłaszanym problemem jest zmniejszenie sprzedaży, na którą wskazało 83% badanych. 27% firm zadeklarowało, że zmagają się z problemem, jakim jest utrata płynności finansowej. 1/4 organizacji wskazała, że problem dla nich stanowią wyższe ceny materiałów bądź usług, a dla 20% firm wyzwaniem jest duża konkurencja w branży. Trudna sytuacja w większości firm spowodowana jest pojawieniem się pandemii COVID-19 – taki pogląd wyraziło 78% organizacji. 12% firm nie potrafiło odpowiedzieć czy ich obecne problemy są wynikiem negatywnych skutków, jaki pandemia COVID-19 wywiera na gospodarkę, a zaledwie 10% respondentów zadeklarowało, że obecna ciężka sytuacja, z jaką zmagają się ich firmy nie ma związku z pojawianiem się pandemii koronawirusa.

■ Czy na sytuację panującą obecnie w firmie ma/miała wpływ pandemia COVID-19?

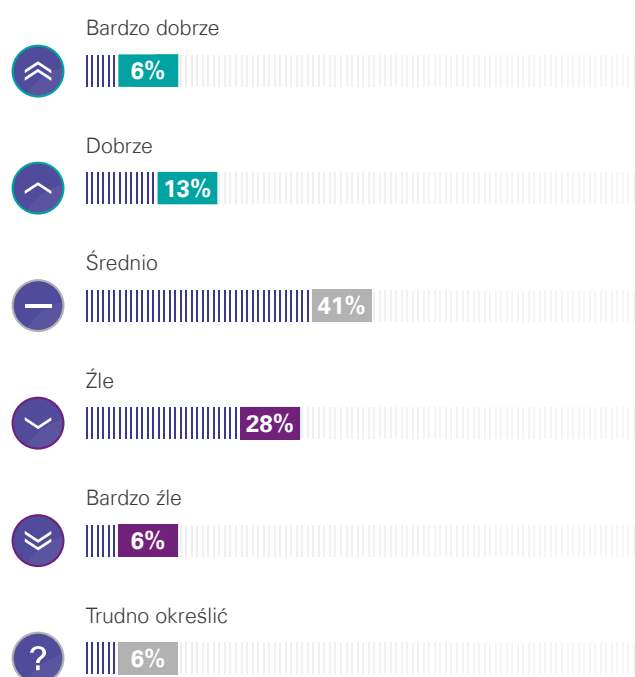
■ Z jakimi problemami w obecnej działalności spotykają się organizacje?

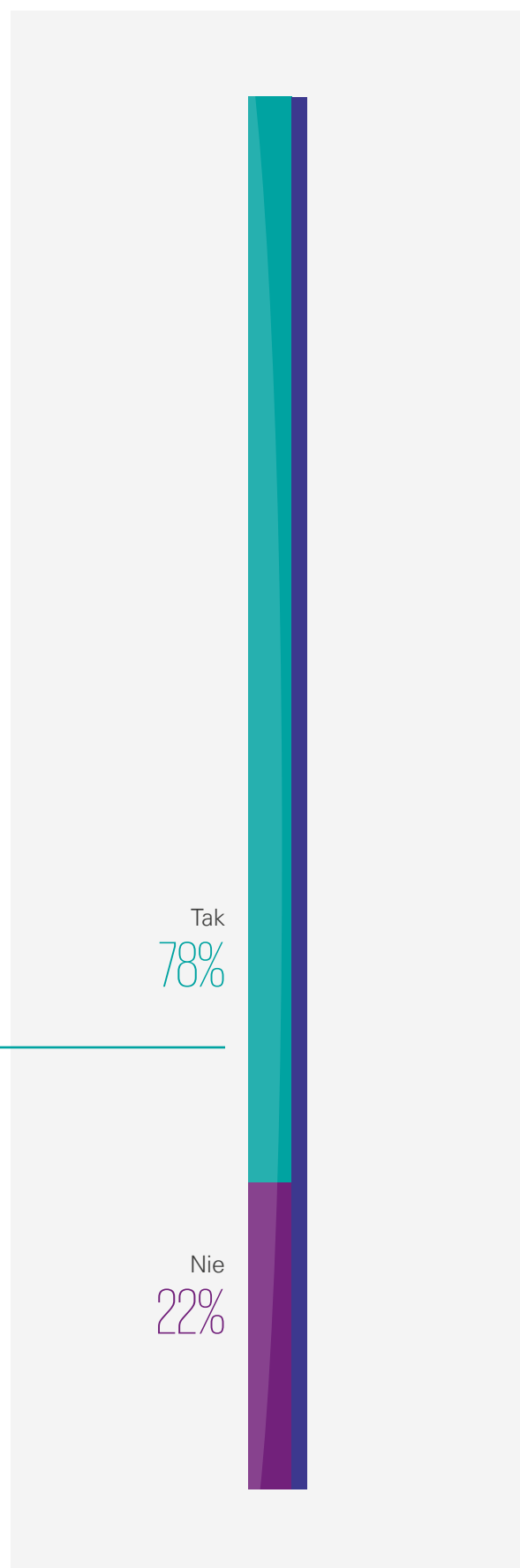
Ocena wsparcia oferowanego firmom w ramach tarcz antykryzysowych

78% firm, które oceniły swoją sytuacją jako średnią lub złą, skorzystało z oferowanego przez państwo wsparcia w ramach tarcz antykryzysowych. Zaledwie 19% organizacji, które otrzymały pomoc w ramach tarcz antykryzysowych oceniło to wsparcie dobrze (13% wskazań) lub bardzo dobrze (6% wskazań). Pozostali respondenci ocenili otrzymane wsparcie gorzej. Wg 41% firm wsparcie przeznaczone na zwalczanie negatywnych skutków pandemii COVID-19 należy ocenić średnio. 1/3 organizacji korzystających z tarcz antykryzysowych źle (28% wskazań) lub bardzo źle (6% wskazań) oceniła zapewnioną pomoc.

■ Jak firmy oceniają poziom pomocy zapewniony przez państwo w ramach „tarcz” związanych z pandemią COVID-19?

■ Czy firma korzystała z rządowych programów pomocowych tzw. „tarcz” w związku z panującą pandemią COVID-19?

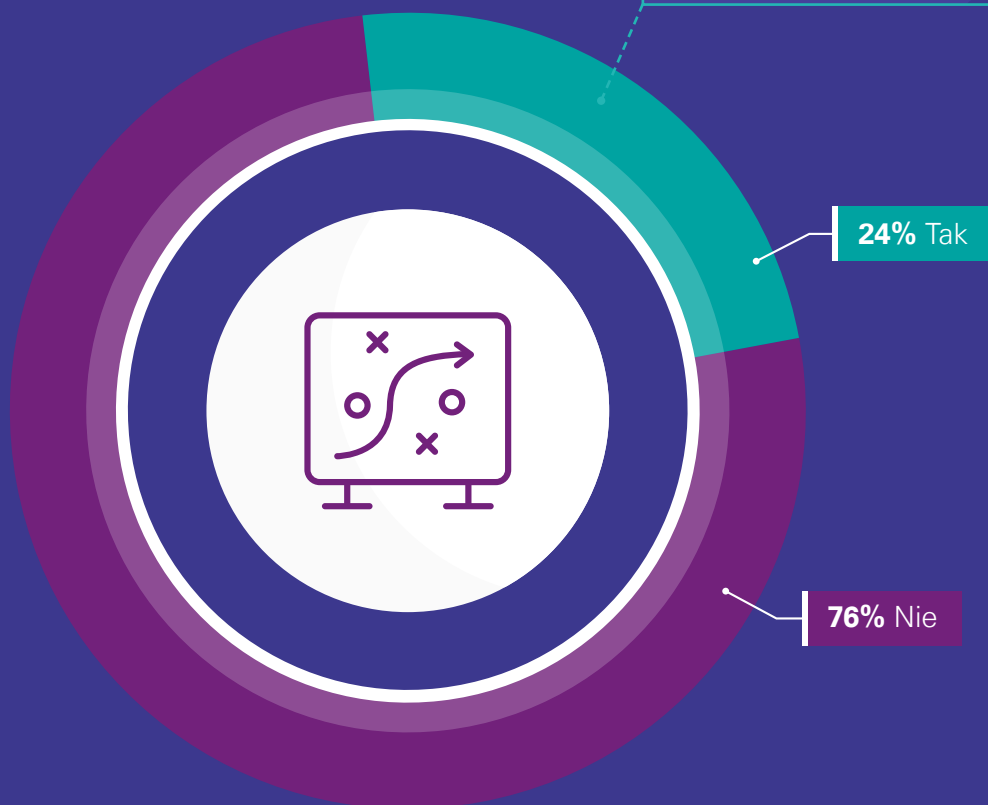

Plany dotyczące restrukturyzacji działalności

Spośród firm biorących udział w badaniu KPMG 24% organizacji zadeklarowało, że planuje przeprowadzenie restrukturyzacji prowadzonej przez siebie działalności. Najczęściej wskazywanym przez firmy powodem planowanej restrukturyzacji jest poprawa płynności finansowej, którą chce osiągnąć 42% respondentów. 37% firm zadeklarowało, że planowana restrukturyzacja jest wynikiem przyjętej wcześniej strategii biznesowej. Dla 1/5 organizacji przeprowadzenie restrukturyzacji zapewni możliwość skupienia się na prowadzeniu podstawowej działalności. Panujące obecnie warunki gospodarcze są dobrym momentem na dokonanie sprzedaży firmy lub restrukturyzacji całego biznesu lub jego części w opinii 16% respondentów.

■ Czy firma rozważa obecnie restrukturyzację działalności?

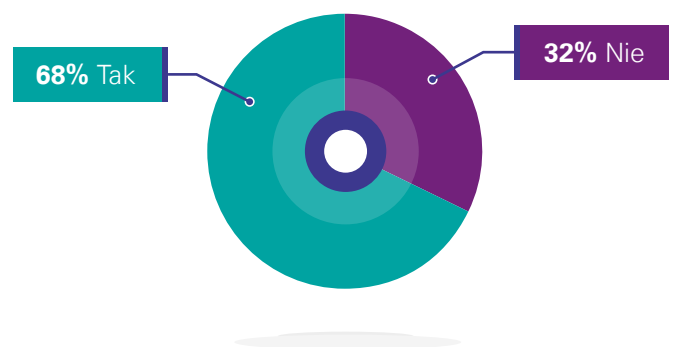
■ Dlaczego w firmie rozważana jest restrukturyzacja?

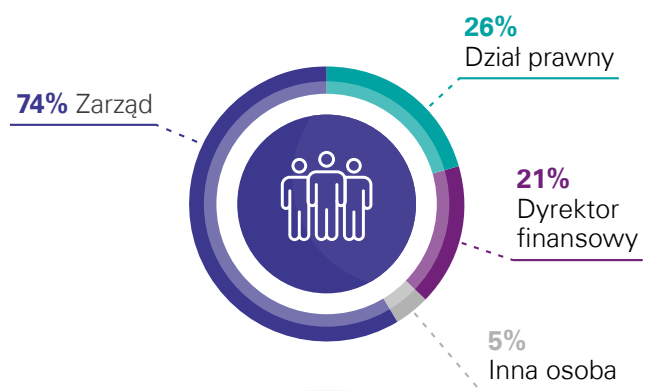
Plany dotyczące restrukturyzacji działalności

Wśród badanych przez KPMG firm deklarujących obecnie przeprowadzenie restrukturyzacji działalności, 68% organizacji podjęło już działania zmierzające do dokonania restrukturyzacji. Proces restrukturyzacji działalności będzie spoczywał przede wszystkim na zarządzie organizacji, na który wskazało 74% respondentów. 1/4 firm wskazała dodatkowo na zaangażowanie w tym procesie działu prawnego, a 1/5 również na udział w restrukturyzacji dyrektora finansowego.

■ Czy firma podjęła już jakiegokolwiek kroki związane z restrukturyzacją swojej działalności?

■ Kto w firmie zajmuje się / będzie zajmować się planowaną restrukturyzacją?

Scenariusze restrukturyzacyjne firm

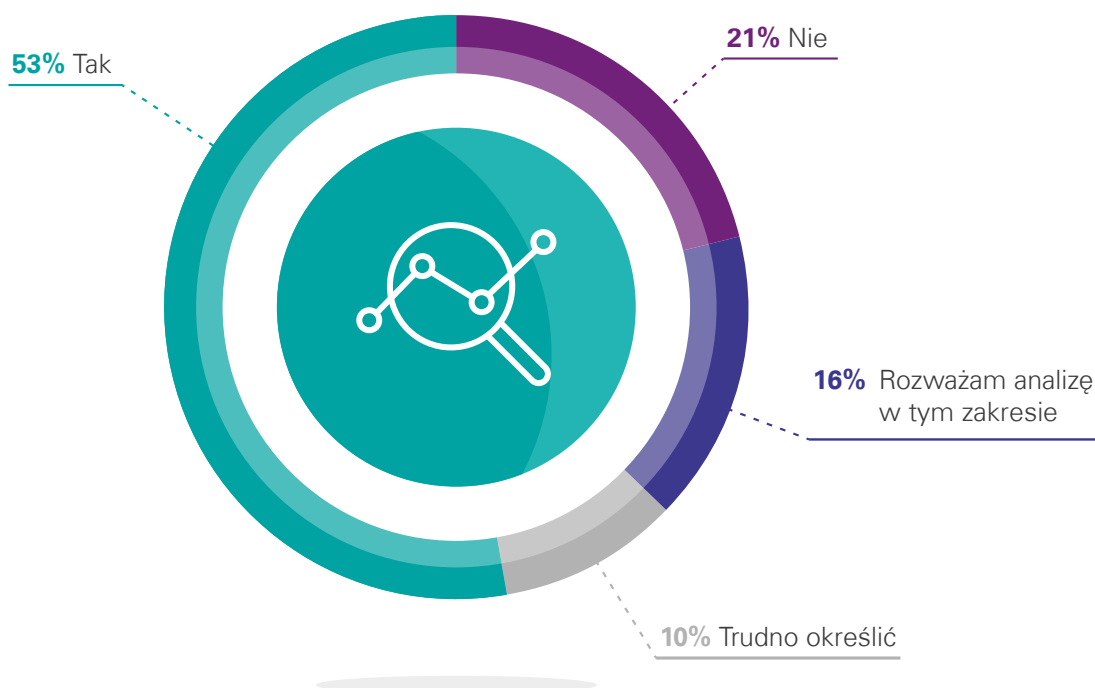
Wśród najczęściej wymienianych przez firmy scenariuszy restrukturyzacyjnych pojawiają się przede wszystkim plany dotyczące połączenia z inną spółką lub likwidacja obecnie prowadzonej działalności. Na kolejnych miejscach znalazły się plany zakładające przeprowadzenie upadłości spółki oraz transfer funkcji biznesowych w ramach grupy kapitałowej. Połowa firm zadeklarowała, że przeprowadziła

analizę potencjalnego wpływu planowanej restrukturyzacji na bieżącą działalność firmy, a 16% ma zamiar przeprowadzić taką analizę. Z kolei 1/5 firm planujących przeprowadzenie restrukturyzacji przyznała, że nie dokonała analizy jej wpływu na prowadzoną działalność gospodarczą.

■ Scenariusze restrukturyzacyjne najczęściej rozważane przez firmy

■ Czy spółka przeprowadzała analizę potencjalnego wpływu restrukturyzacji na bieżącą działalność?

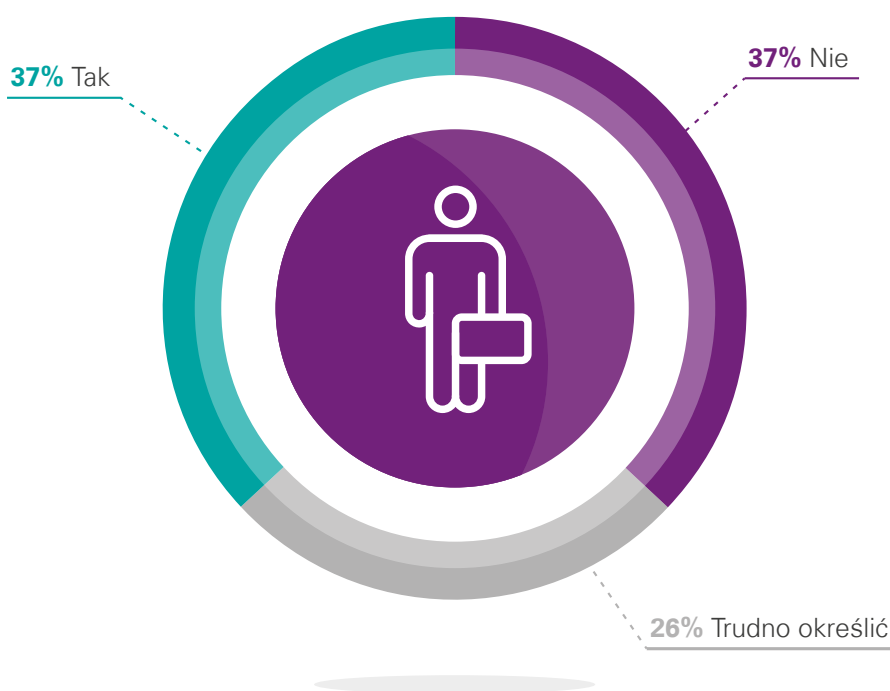

Współpraca z zewnętrznym doradcą podczas restrukturyzacji

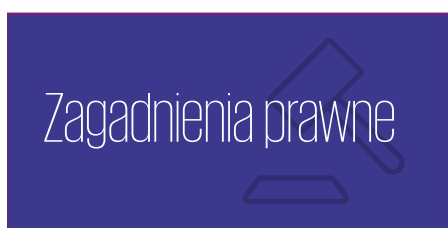
Wśród firm biorących udział w badaniu KPMG, które planują dokonanie restrukturyzacji swojej działalności, 37% zamierza skorzystać z usług zewnętrznych doradców podczas tego procesu. Taki sam odsetek firm przyznał, że nie będzie korzystał z pomocy zewnętrznych firm, a 26% nie potrafiło jeszcze odpowiedzieć na to pytanie. Firmy, które

zadeklarowały chęć współpracy z zewnętrznym doradcą podczas procesu restrukturyzacji, najczęściej chcą skorzystać z jego usług w obszarze zagadnień prawnych, podatkowych oraz kwestii związanych z finansowaniem podczas restrukturyzacji działalności.

■ Czy w związku z toczącą się / planowaną restrukturyzacją działalności firma korzysta / ma zamiar skorzystać z usług doradców zewnętrznych?

■ Obszary, w których firmy korzystają lub zamierzają skorzystać z usług doradców zewnętrznych podczas restrukturyzacji

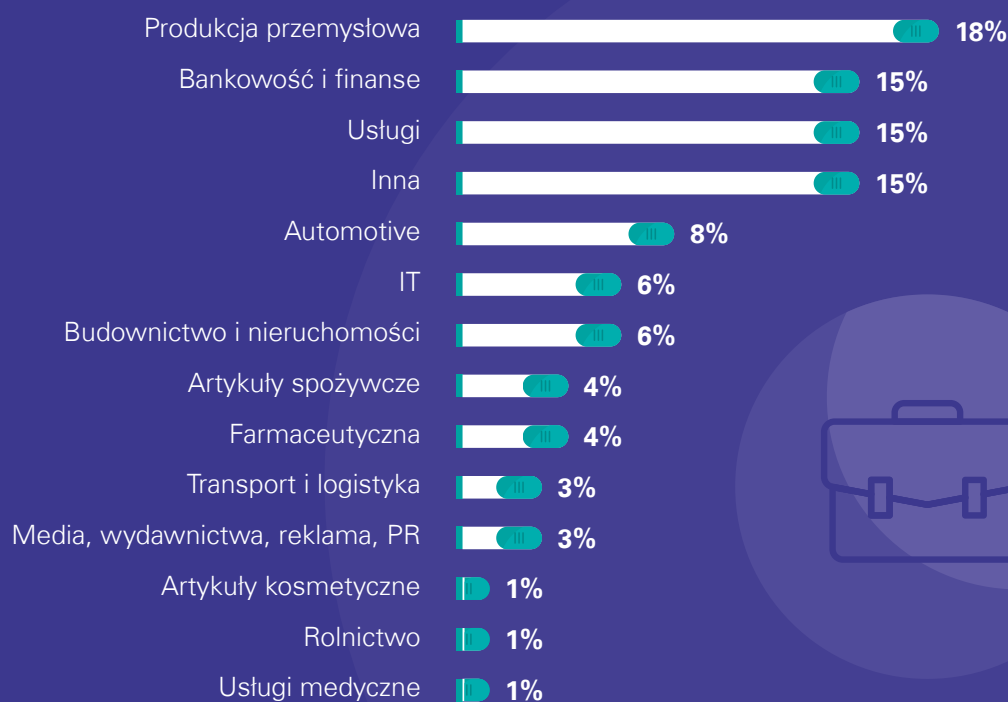
O badaniu

Badanie zostało zrealizowane w okresie sierpień-październik 2020 r. metodą ankiet internetowych CAWI. Badanie zostało zrealizowane na próbie 79 firm działających w Polsce.

Wielkość firmy

Branża, w której działają firmy

Nasze usługi

Analiza podatkowa dostępnych scenariuszy restrukturyzacji

Due diligence podatkowe

Wsparcie w zabezpieczeniu ryzyk podatkowych

Wsparcie w przygotowaniu uzasadnienia biznesowego

Analiza podatkowa dokumentacji związanej z restrukturyzacją

Analiza planowanych czynności w zakresie obowiązku raportowania schematów podatkowych (MDR)

Przygotowanie wniosków o interpretacje podatkowe w związku z restrukturyzacją

Doradztwo w zakresie zapewnienia prawidłowości rozliczeń WHT (podatek u źródła)

Wsparcie podczas ewentualnych kontroli lub postępowań podatkowych

Wybrane publikacje KPMG w Polsce

**Polski system podatkowy
wg uczestników
X Kongresu Podatków
i Rachunkowości KPMG**

**Zniesienie limitu składek
ZUS z perspektywy firm
działających w Polsce**

**Ulga podatkowa
na badania i rozwój**

**Roczne zeznania podatkowe
Polaków PIT 2019**

PITpoint Magazine

Frontiers in Tax

CITpoint Magazine

**Pracownik za granicą. Jak
firmy w Polsce delegują
pracowników?**

Kontakt

KPMG Poland

KPMG w Polsce

ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
F: +48 22 528 10 09
E: kpmg@kpmg.pl

Honorata Green

Doradztwo Podatkowe

Partner, Szef Podatkowej Grupy
Fuzji i Przejęć
E: honoratagreen@kpmg.pl

Małgorzata Gleń

Doradztwo Podatkowe

Dyrektor w Podatkowej Grupie
Fuzji i Przejęć
E: mglen@kpmg.pl

dr Magdalena Maruszczak

Marketing i Komunikacja

Dyrektor
E: mmaruszczak@kpmg.pl

kpmg.pl

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
F: +48 22 528 10 09
E: kpmg@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
T: +48 12 424 94 00
F: +48 12 424 94 01
E: krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
T: +48 61 845 46 00
F: +48 61 845 46 01
E: poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
T: +48 71 370 49 00
F: +48 71 370 49 01
E: wroclaw@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
T: +48 58 772 95 00
F: +48 58 772 95 01
E: gdansk@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
T: +48 32 778 88 00
F: +48 32 778 88 10
E: katowice@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
T: +48 42 232 77 00
F: +48 42 232 77 01
E: lodz@kpmg.pl

© 2020 KPMG Tax M. Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy. Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.